

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ І ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ
ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

УПРАВЛІННЯ І ЕКОНОМІКА ФАРМАЦІЇ

ЗБІРНИК
СИТУАЦІЙНИХ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ
ДЛЯ СЛУХАЧІВ КУРСІВ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ З ФАХУ «ФАРМАЦІЯ»
З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ І ЕКОНОМІКА ФАРМАЦІЇ»

Запоріжжя

2021

Збірник ситуаційних тестових завдань розглянуто та затверджено на засіданні центральної методичної ради Запорізького державного медичного університету (протокол № від « » _____ 2021 р.) та рекомендований для використання слухачами курсів тематичного удосконалення з фаху «Фармація» з дисципліни «Управління і економіка фармації»

Рецензенти:

Є. Г. Книш - професор, доктор фармацевтичних наук, завідувач кафедри управління і економіки фармації ЗДМУ;

О. А. Рижов - професор, доктор фармацевтичних наук, завідувач кафедри медичної та фармацевтичної інформатики і новітніх технологій ЗДМУ.

Автори:

І. В. Бушуєва – д-р фарм. наук, професор, завідувача кафедри управління і економіки фармації та фармацевтичної технології ЗДМУ;

О. К. Єренко - канд. фарм. наук, ас. кафедри управління і економіки фармації та фармацевтичної технології ЗДМУ.

Б94

Бушуєва І. В.

Управління і економіка фармації : збірник ситуаційних тестових завдань для слухачів курсів тематичного удосконалення з фаху «Фармація» з дисципліни «Управління і економіка фармації» / І. В. Бушуєва, О. К. Єренко. Запоріжжя : ЗДМУ, 2021. – 76 с.

Збірник ситуаційних тестових завдань призначений для використання слухачами курсів тематичного удосконалення з фаху «Фармація» з дисципліни «Управління і економіка фармації» для контролю знань.

УДК 615.1:[005+33]](075.9+079.1)

©Бушуєва І. В., Єренко О. К., 2021.

©Запорізький державний медичний університет, 2021.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
СИТУАЦІЙНІ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ	7
ВІДПОВІДІ НА СИТУАЦІЙНІ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ	46
ГЛОСАРІЙ	47
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	63

ПЕРЕДМОВА

Збірник ситуаційних тестових завдань для слухачів курсів тематичного удосконалення з фаху «Фармація» з навчальної дисципліни «Управління і економіка фармації» складений відповідно до освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста (ТУ «Фармацевт») напряму підготовки 226 «Фармація, промислова фармація» за навчальним планом, затвердженим МОЗ України.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процеси, методи, засоби управління діяльністю фармацевтичних підприємств з метою максимального задоволення потреб споживачів лікарських засобів.

Міждисциплінарні зв'язки: Управління і економіка фармації як навчальна дисципліна:

а) базується на вивченні молодшими спеціалістами таких спеціальних дисциплін, як клінічна фармація, фармацевтична технологія, фармакогнозія, фармацевтичний аналіз лікарських засобів, елементи практичної психології та ін.;

б) закладає основи вивчення в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності правових та етичних норм діяльності у фармацевтичній галузі, інноватики, фармакоекономіки.

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління і економіка фармації» є формування знань щодо базових категорій управління і економіки для забезпечення якісного виконання функціональних обов'язків молодшого спеціаліста.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Управління і економіка фармації» є вивчення чинного законодавства України та нормативно – правових актів, що визначають діяльність закладів охорони здоров'я, організацію фармацевтичної служби.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми молодші спеціалісти повинні:

Знати: Чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність закладів охорони здоров'я; права, обов'язки та відповідальність фармацевта; організацію забезпечення населення та лікувально-профілактичних закладів фармацевтичними товарами, які згідно з нормативними документами дозволяється відпускати без рецептів, товарами медичного призначення тощо; технологію виготовлення ліків індивідуального і дрібносерійного виробництва, оцінку їх якості, правила зберігання та відпуску; показники роботи аптечних закладів та їх підрозділів; фармакотерапевтичні властивості лікарських засобів; порядок раціонального використання дикорослих лікарських рослин; первинний облік господарських операцій, складання звітності відповідно до нормативних вимог; визначення попиту і розрахунок потреби в лікарських препаратах, предметах санітарії та гігієни, інших товарах медичного призначення; методики ціноутворення на медикаменти та інші товари медичного призначення; організацію підприємницької діяльності; методи проведення фармацевтичної інформації та санітарно-освітньої роботи; сучасну літературу за фахом.

Вміти: Організувати роботу відділу безрецептурного продажу ліків. Приймати і реалізовувати лікарські засоби, що підлягають відпуску без рецептів згідно з чинним законодавством, а також товари медичного призначення, мінеральну воду тощо. Виготовляти лікарські форми за індивідуальними рецептами. Заготовляти лікарську рослинну сировину. Проводити інформаційну і санітарно-освітню роботу. Здійснювати первинний облік господарських операцій. Проводити інвентаризацію товарно-матеріальних цінностей. Дотримуватися принципів медичної деонтології. Постійно удосконалювати свій професійний рівень.

В даному збірнику ситуаційних тестових завдань для слухачів курсів тематичного удосконалення з фаху «Фармація» з навчальної дисципліни «Управління і економіка фармації» надано ситуаційні тестові завдання, глосарій та список рекомендованої літератури, розв'язання яких допоможе

слухачам курсів тематичного удосконалення з фаху «Фармація» з навчальної дисципліни «Управління і економіка фармації» більш ретельніше вивчити та перевірити свої знання на сучасному етапі та застосовувати їх в своїй практичній діяльності.

СИТУАЦІЙНІ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Якими рисами характеру повинен володіти архетип керуючого як «адміністратор»?

A. бути товариським та вміти надихати людей на максимальну самовіддачу

B. мати аналітичний склад розуму

C. бути гранично об'єктивним та покладатися на факти та логіку

D. методичність у роботі, прогнозування майбутнього

2. Які основні фактори беруть участь в моделі мотивації Віктора Врума?

A. потреба в повазі до себе, самоствердження і в приналежності до соціальної групи

B. складність і напруженість роботи і рівень винагороди

C. очікування можливості результату, очікування можливої винагороди від цього результату і очікування цінності винагороди

D. гігієнічні фактори, фактори, які пов'язані з характером та існуванням роботи

3. Реальний вплив при управлінні за цілями мають керівники

A. середнього рівнями

B. нижчого рівня

C. вищого, середнього та нижчого рівня

D. вищого рівня

4. Вкажіть, що характерно для японської фармацевтичної компанії у відносинах між керівниками та підлеглими?

A. бажано, щоб людина все життя залишалась на одному робочому місці, де набуває певного досвіду, що відповідно підвищує ефективність роботи

- В. відсутність диференційного ставлення до людей
- С. для успішної роботи в компанії важливо, який навчальний заклад закінчив співробітник та з якими оцінками
- Д. при всіх позитивних якостях свободи дискусії у великій компанії вона порушує режим роботи

5. Як слід поставитися до накопичення інформації про проблему?

- А. чим більше інформація, тим краще
- В. надлишок інформації також шкідливий, як і її брак
- С. отримання максимуму інформації про проблему - обов'язок керівника
- Д. надлишковий обсяг інформації - запорука успіху

6. Яка з людських потреб є головною з теорії мотивації Макклелланда?

- А. успіх
- В. гроші
- С. свобода
- Д. безпека

7. Основні функції управління

- А. планування, контроль
- В. планування, організація, мотивація, контроль
- С. організація, мотивація
- Д. організація, мотивація, контроль

8. В якості приклада багатоланкової технології (класифікація Томпсона) може бути:

- А. складальна лінія масового виробництва
- В. банківська справа
- С. страхування

D. мережевий графік

9. Межею використання автоматизація є

A. обмеженість наших знань

B. кваліфікаційний рівень обслуговуючого персоналу

C. неможливість виключення непередбачених ситуацій

D. недосконалість техніки

10. Чим характеризується компроміс при ухваленні рішення?

A. встановлення чогось середнього в результаті суперечки двох співробітників

B. зменшенням вигоди в одній області з метою зменшення небажаних наслідків в іншому

C. прийняттям рішення аудитивно, що враховує думки всіх зацікавлених сторін

D. зменшенням вигоди

11. Що таке «Соціотехнічна система» організації з високою технологією виробництва?

A. загальна комп'ютеризація виробництва

B. розвиток соціальної сфери

C. професійне зростання працівників

D. інтегрування персоналу і технології, делегування відповідальності за кінцевий результат

12. Метою планування діяльності організації є

A. обґрунтування витрат

B. обґрунтування термінів

C. визначення цілей, сил та засобів

D. обґрунтування чисельності працівників

13. Основна відмінність відкритої системи від закритої полягає у
- A. відсутності упорядкованої взаємодії між окремими підсистемами
 - B. наявності взаємодії окремих підсистем із зовнішнім світом
 - C. замкнутості елементів системи самих на себе
 - D. наявності взаємодії із зовнішнім середовищем
14. Що відноситься до категорії «Внутрішньої винагороди»:
- A. зарплата
 - B. кар'єра
 - C. сама робота
 - D. визнання оточення
15. Головним правилом для визначення рівня зарплати є
- A. визначений законом мінімальний рівень
 - B. визначений штатним розкладом оклад
 - C. рівень виплати на фірмах конкурентів
 - D. абсолютно точне та об'єктивне визначення характеру вкладеної праці та дослідження всебічної та об'єктивної її оцінки
16. Основним в управлінні цілей є розробка цілей
- A. згори до низу за ланцюжком інстанцій
 - B. знизу до гори
 - C. знизу до гори та згори до низу
 - D. за матричною схемою
17. Визначте основні характеристики зовнішнього середовища для організації
- A. все перераховане
 - B. взаємопов'язаність факторів, складність

- C. складність та рухливість
- D. взаємопов'язаність та невизначеність

18. Для чого здійснюється делегування своїх повноважень іншим керівникам?

- A. для оптимального рішення комплексної задачі
- B. для збереження «групового» стилю роботи
- C. для перевірки кваліфікації робітників
- D. все перераховане

19. Який з нижчеперелічених методів розподілу обов'язків в організації прийнятий за функціональною ознакою?

- A. створені філії підприємства в п'яти містах
- B. створені відділи з виробництва, маркетингу, кадрів, фінансових питань
- C. створені цеха на підприємстві з виробництва печева, шоколадних цукерок, карамелі
- D. створені відділи на підприємстві, які рівні за чисельністю

20. Технологія безперервного виробництва зазвичай застосовується при виробництві такої продукції як

- A. випуск легкових автомобілів
- B. виробництво військової авіатехніки
- C. будівництво суден рівня
- D. переробка нафти, виплавка чавуну

21. За результатами атестації на визначення знань та практичних навичок працівнику відмовлено в присвоєнні відповідної категорії за фахом «Фармацевт». Чи може ця особа займати посаду фармацевта?

- A. не може

- В. може при додаткових умовах
- С. дану особа, без її згоди, працевлаштовують на посаду фасувальника
- Д. дану особу переводять на роботу в іншу організацію

22. Який зворотній зразок має велике значення з точки зору підвищення ефективності комунікації?

- А. позитивний
- В. кореляційний
- С. невизначений
- Д. негативний

23. З чого складається економічний механізм менеджменту?

- А. все перераховане вірно
- В. внутрішньофірмове управління, управління виробництвом
- С. управління персоналом, управління виробництвом
- Д. внутрішньофірмове управління, управління персоналом

24. Планування дій - це

А. створення наступної ланки між постановкою мети та програмою її реалізації

- В. уточнення ролей
- С. виявлення обставин, які необхідно враховувати для досягнення мети
- Д. оцінка витрат часу для кожної операції

25. З перерахованих менеджерів: 1. Генеральний директор та члени правління. 2. Керівники самостійних органів. 3. Керівники цехів. До вищої ланки управління відносяться:

- А. 1, 2
- В. 2
- С. 1, 2, 3

D. 1

26. Поведінка, яка орієнтована на контроль - це

- A. дії підлеглих спрямовані на те що хоче побачити керівництво при перевірці їх діяльності
- B. орієнтування на занижені цілі
- C. використання того, що контролери не знають досконально діяльність співробітників, які їм підлеглі
- D. орієнтування на завищені цілі

27. Що означає «прийняти рішення»?

- A. перебрати всі можливі альтернативи
- B. перебрати кілька альтернатив, що дають найбільш ефективні можливості вирішення проблеми
- C. віддати розпорядження про вибір можливої альтернативи
- D. розпорядження до реалізації певного плану

28. Який з підходів не відноситься до відомих шкіл в управлінні?

- A. наукове управління
- B. адміністративне управління
- C. нова економічна політика
- D. людські відносини

29. Лінійна організація управління дозволяє сформулювати управлінську структуру, яка є:

- A. гнучкою
- B. саморегулюючою
- C. стабільної та міцної
- D. все перераховане

30. Чому саме США стали батьківщиною сучасного управління?
- A. відсутність проблем з походженням, національністю
 - B. підтримка ідеї освіти для всіх, величезний ринок робочої сили
 - C. утворення монополій
 - D. все перераховане
31. Ключовим фактором у будь-якій моделі управління є:
- A. люди
 - B. засоби виробництва
 - C. фінанси
 - D. структура управління
32. На що в першу чергу повинна спиратися система контролю якості на сучасному підприємстві?
- A. на чітко визначені норми та допущення для конкретних процесів
 - B. на оцінку якості продукції робітниками під час виробничого процесу
 - C. на жорсткий апарат контролю на виході продукції
 - D. на перевірку готової продукції
33. Метою класичної школи управління було створення
- A. методів нормування праці
 - B. універсального принципу управління
 - C. умов трудової діяльності працівників
 - D. методів стимулювання продуктивності праці
34. У чому основна відмінність попереднього, поточного та заключного контролю?
- A. в обсязі
 - B. у часі здійснення
 - C. у методах

D. в обсязі та методах

35. Зовнішнє середовище прямого впливу на організацію - це:

A. акціонери, конкуренти, постачальники

B. споживачі, торгівельні підприємства, місцеві органи

C. все перераховане

D. урядові органи, місцеві органи

36. Процес делегування повноважень включає в себе передачу повноважень від старшого керівника керівнику, який займає нижчу посаду, на виконання спеціальних завдань. Яка ситуація властива цього процесу?

A. передаються повноваження та відповідальність керівнику, який займає нижчу посаду

B. передається відповідальність керівнику, який займає нижчу посаду

C. передаються повноваження керівнику, який займає нижчу посаду, а всю відповідальність продовжує нести старший керівник

D. призначається новий, який рівний за посадою керівнику та йому надається вся відповідальність

37. Про що йдеться у документі «Розподіл обов'язків»?

A. назва посади та відділу, в якому є та посада

B. все перераховане

C. опис виконуваних функцій, обов'язків та прав

D. взаємини з керівництвом, колегами та підлеглими

38. «Батьком наукового управління» часто називають:

A. А. Файоля - він опублікував книгу «Загальне та промислове управління», де сформульовані принципи управління, в тому числі поділ праці та єдність командування

В. Френка та Ліліан Гільбертів - вони виділили сімнадцять основних мікрорухів робочих, назвавши їх терблігами, а також вони розробили метод аналізу мікрорухів, в основу якого було покладено кінограм рухів робітника

С. Ф. Тейлора - він намагався обґрунтувати денну норму робітника методами хронометражу та вивчення його трудових рухів

Д. Г. Ганта - він створив графік, який дозволяв планувати, розподіляти та перевіряти роботу. Цей графік з'явився попередником системи мережевого планування ПЕРТ, в якій зараз використовують ЕОМ. Він же відомий своєю системою матеріального стимулювання за виконане завдання

39. Чому методи прямого примусу та страху покарання поступово витісняються методами соціального примусу?

- А. стало не вигідно тримати великий штат співробітників
- В. важко підготувати менеджера, який здатен їх застосовувати
- С. робітничий рух домогся певного захисту робітників від прямого примусу
- Д. механізм примусу перестав забезпечувати розвиток виробництва

40. Яке оптимальне число підлеглих має бути?

- А. чим більше підлеглих, тим легше працювати
- В. 15-30 осіб
- С. 7-12 осіб
- Д. 3-5 осіб

41. Від якого фактора не залежить тип виробничої системи?

- А. від ринку
- В. від стратегії маркетингу
- С. від виду продукції
- Д. від регіональних програм забезпечення зайнятості

42. Найважчий та найдорожчий елемент контролю - це

- A. вибір стандартів
- B. вибір відповідної одиниці вимірювання
- C. вибір критеріїв
- D. вимір результатів

43. Який з неформальних методів прогнозування дозволяє отримувати найбільш цінну інформацію?

- A. наглядна інформація
- B. промислове шпигунство
- C. письмова інформація
- D. інформація в інтернет мережах

44. В управлінні фармацевтичною фірмою використовуються американський та японський підходи. Виберіть характерні ознаки американської моделі управління

- A. підвищена увага до «людського чинника», швидка оцінка та просування на посаді
- B. групові форми контролю
- C. колективна відповідальність
- D. швидка оцінка та просування на посаді

45. Організація - це

- A. група людей, яка об'єднана спільною метою
- B. група людей, яка володіє засобами виробництва
- C. група людей, діяльність яких координується для досягнення спільної мети

46. Чи є управління продуктивною працею?

- A. так, тому що управління створює нову вартість

- В. немає, це всього лише нагляд та контроль
- С. немає, це всього лише результат суперечності між найманою працею та власником засобів виробництва
- Д. так, тому що цей вид діяльності неминучий при високому рівні спеціалізації виробництва та покликаний забезпечити цілісність трудового механізму

47. Система контролю в організації зазвичай складається з

- А. попереднього, поточного та заключного
- В. поточного та заключного
- С. попереднього та заключного
- Д. тільки з поточного контролю

48. Цілі, які можуть бути використані в якості стандартів для контролю відрізняє наступне:

- А. високий моральний рівень
- В. тимчасові рамки, конкретний критерій
- С. використання непрямих проявів
- Д. тимчасові рамки

49. Менеджмент в основному займається системами

- А. відкритими
- В. закритими
- С. закритими та підсистемами закритого типу
- Д. закритими та підсистемами відкритого типу

50. Якому типу відносин відповідає взаємини майстра та начальника цеху?

- А. функціональні відносини
- В. матеріальні відносини

- C. лінійні відносини
- D. відносини управлінського апарату

51. Який вид планування використовується у виробничих системах з безперервними технологічними процесами?

- A. заопераційна функціональна схема
- B. фіксована позиційна схема
- C. лінійна текуча схема
- D. заопераційна та позиційна схеми

52. З перерахованих пунктів: 1. Вироблення чітких, коротких цілей. 2. вироблення цілей знизу вгору. 3. реальний план, шляхи його реалізації, контроль та оцінка результатів та контроль. 4. коригування прийнятих планів, оцінка результатів та контроль. До основних стадій управління відносяться:

- A. 1, 2, 3
- B. 2, 3, 4
- C. 1, 3, 4
- D. 1, 2, 3, 4

53. Сходинки мотивації за Маслоу - це

- A. потреба розвитку та визнання
- B. потреба розвитку та визнання, соціальна потреба та потреба в захищеності, основні потреби
- C. соціальна потреба та потреба в захищеності
- D. основні потреби

54. Яка функція не властива процесному підходу до управління за Файолю?

- A. планування робіт

- V. організація робіт
- C. незалежність суджень менеджерів за окремими напрямками (програмам)
- D. контроль

55. На які складові традиційно діляться завдання організації?

- A. робота з людьми
- B. робота з людьми та інформацією
- C. робота з предметами та людьми
- D. робота з людьми, робота з людьми та інформацією та робота з предметами та з людьми

56. Яка послідовність пріоритетів дозволить фірмі досягти успіху:

- A. люди - продукція - прибуток
- B. прибуток - люди - продукція
- C. продукція - прибуток - люди
- D. люди - прибуток – продукція

57. Що є першочерговою необхідністю успішної роботи співробітника на новому місці?

- A. відповідність спеціалізації
- B. справедлива винагорода
- C. соціальна адаптація
- D. перспектива зростання

58. Суть ситуаційного підходу полягає в:

- A. знаннях методів професійного управління тих, що довели свою ефективність уміння передбачати наслідки вживаних методик та концепцій
- B. правильній інтерпретації ситуації, визначені найважливіших чинників

С. усе перераховане

Д. застосування способів дій, що викликають найменший негативний ефект у цій ситуації, із забезпеченням максимальної ефективності

59. Будь-яке підприємство незалежно від його правової форми зобов'язано мати

А. приміщення, офіс

В. керівництво

С. засобу, устаткування

Д. штатних співробітників

60. Правило – це

А. послідовність дій, які слід зробити в конкретній ситуації, що має тенденцію до повторення

В. гарантія виконання конкретних дій конкретними чинами в специфічній ситуації

С. конкретно сформульований досвід минулого

Д. послідовність операцій

61. Які основні риси повинен мати такий архітип керівника як «лідер»?

А. здатність визначити місце збою та вжити коригуючі заходи

В. уміння вирішувати особові конфлікти, які виникають при вольових рішеннях

С. бути товариським

Д. уміння спілкуватися з людьми, здатність розпізнавати потенціал кожної людини і зацікавлювати його в повному використанні цього потенціалу

62. Частіше застосовують ротації у:

А. США

- V. Росії
- C. Англії
- D. Японії

63. Яка найважливіша функція управління?

- A. отримання максимального прибутку
- V. створювати умови для подальшого успішного функціонування підприємства
- C. мінімізація податкових платежів
- D. завоювання нових ринків збуту

64. З перерахованих пунктів: 1. Аналіз обстеження рівня заробітної плати. 2. Умови на ринку праці. 3. Продуктивність та прибутковість організації. Структура заробітної плати визначається за допомогою

- A. 1, 2
- V. 1, 2, 3
- C. 2 та 3
- D. 1 та 3

65. Який сенс вкладається у слово «ризик» при прийнятті рішень?

- A. міра значущості проблеми для загальної діяльності фірми
- V. міра впливу неправильно розв'язаної проблеми на службове положення керівника
- C. рівень визначеності, з якою можна прогнозувати результат
- D. рівень перевищення своїх повноважень

66. Для того, щоб бути ефективним контроль має бути

- A. усезахоплюючим
- V. постійнодіючим
- C. заощаджуучим

D. незалежним

67. Попереднім контролем фінансових ресурсів організації являється

A. бюджет

B. укладення аудиторської організації

C. баланс

D. фінансовий звіт за минулий період часу

68. Чому методи прямого примусу та страху витісняються методами соціального примусу?

A. механізм примусу перестав забезпечувати розвиток виробництва

B. стало не вигідно мати великий штат співробітників

C. важко підготувати менеджера, який здатен ефективно їх використовувати

D. робочий рух добився певної захищеності робітників від прямого примусу

69. Яка здатність менеджера, за Мак-Грегору, призводить до успіху?

A. працездатність

B. прогнозування людської поведінки

C. лідерство

D. прогнозування попиту на продукцію

70. У чому полягають особливості кібернетизації відносно автоматизації?

A. включення в алгоритм етапу використання інтелекту, тобто здатність вирішувати неформалізовані завдання та знаходити вихід у непередбачених ситуаціях

B. надання машині здатності мислити

С. використання електронно-обчислювальної техніки у поєднанні з етапами «мозкового штурму» та експертних оцінок

Д. якісно новий рівень техніки та технології

71. Що називається «Соціотехнічними системами»?

А. люди, що беруть участь в процесі виробництва

В. комп'ютери

С. верстати з програмним управлінням

Д. комп'ютерні системи, які можуть замінити певну кількість робітників

72. Визначте основні етапи побудови організації?

А. визначення характеру виконуваної роботи

В. розподіл роботи між окремими позиціями менеджменту

С. класифікація позицій менеджменту та побудова на цій основі логічних груп управління

Д. визначення характеру виконуваної роботи. Розподіл роботи між окремими позиціями менеджменту. Класифікація позицій менеджменту, побудова на цій основі логічних груп управління

73. З перелічених пунктів: 1. Надає керівництву інформацію, необхідну для планування в майбутньому 2. Порівняння фактично отриманих та необхідних результатів 3. Сприяє мотивації персоналу. До функцій завершаючого контролю відноситься:

А. 1, 2

В. 2, 3

С. 1

Д. 1, 2, 3

24. Які існують аспекти людською змінної у ситуаційному підході до управління?

- A. усе перераховане
- B. поведінка окремих людей, поведінка людей у групах
- C. характер поведінки керівника, функціонування менеджера у ролі лідера
- D. вплив менеджера на поведінку окремих людей та груп

75. Тактика – це

- A. довгострокова стратегія
- B. короткочасна стратегія
- C. середньостроковий план, результати проявляються через 3-4 роки
- D. середньостроковий план, результати проявляються через 1-2 роки

76. Основними компонентами моделі комунікації являються:

- A. об'єкт, суб'єкт, взаємодія
- B. джерело, повідомлення, канал, одержувач
- C. об'єкт, суб'єкт, вплив, зворотний зв'язок
- D. зовнішнє середовище, внутрішнє середовище, взаємодія

77. Яка причина, з якої потрібна перевірка результатів прийнятого рішення?

- A. якщо рішення вірне, ви знатимете, що робити в аналогічній ситуації, якщо невірне - знатимете, що не слід робити
- B. з вірності реалізації рішення можлива оцінка кваліфікації підлеглих
- C. перевірка надійності адміністративної структури
- D. перевірка надійності експертної структури

78. Класична (адміністративна) школа з управління ставила перед собою мету

- A. розгляд адміністратора як професії
- В. узгодження роботи фінансового апарату на підприємстві з виробництвом та маркетингом
- С. створення нового стилю управління
- D. створення універсальних принципів управління

79. Метою контролю є

- A. перевірка виконання плану
- В. збір статистичних відомостей
- С. посилення залежності підлеглих
- D. забезпечення керівництва інформацією для коригування плану

80. Яка умова перешкоджає виникненню формальної організації співробітників (за Бернарду)?

- A. здатність спілкуватися
- В. досягнення спільної мети
- С. прагнення до свободи дій
- D. бажання спільних дій

81. У чому полягає принцип єдності управління?

- A. у будь-якого службовця (працівника) може бути тільки один керівник
- В. повну та абсолютну відповідальність за діяльність всього підприємства повинна нести одна людина
- С. число осіб, які перебувають в ефективному управлінні лімітовано
- D. відповідальність за роботу колективу несе група керівників

82. У яких випадках звертаються до якісних методів прогнозування?

- A. відсутність можливості отримати інформацію іншими методами

В. брак інформації, котру одержують кількісними методами прогнозування

С. терміни, котрі відведені на вирішення проблеми, дуже обмежені

Д. за відсутності достатніх коштів на проведення прогнозів

83. Відмінною рисою формальної організації є

А. відсутність єдності в діях її членів

В. жорсткий тиск на її членів

С. наявність посадових інструкцій та приписів

Д. свідома координація дій двох або більше осіб

84. Приклад впливу через розумну віру - це ставлення

А. робітника з майстром

В. селянина та поміщика

С. пацієнта з лікарем

Д. підсудного та судді

85. Процедура – це

А. послідовність дій, які слід вживати у конкретної ситуації, що має тенденцію до повторення

В. послідовність конкретних дій, які слід виконувати в одиничній специфічній ситуації

С. використання досвіду минулого

Д. гарантоване виконання конкретних дій

86. Кінцевою метою менеджменту є

А. розвиток техніко-економічної бази фірми

В. забезпечення прибутковості фірми

С. раціональна організація виробництва

Д. підвищення кваліфікації та творчої активності працівника

87. Яким чином вплив через страх можна використовувати щодо кваліфікованих працівників?

- A. залякування знизенням зарплати
- B. загрозою звільнення
- C. загрозою пониження на посаді
- D. залякуючи можливістю утиску самолюбства

88. Найбільш частим джерелом конфліктів при зміні правил та процедур роботи є

- A. утиск інтересів
- B. спосіб, котрим керівництво повідомляє про нові правила
- C. небажання працівників змінювати сформований характер роботи
- D. незрозумілість мети, котру переслідують ці зміни

89. Для яких цілей в процесі прийняття рішень використовується «мозкова атака»?

- A. інтенсифікація розумового процесу
- B. аналіз нестандартних рішень
- C. виявлення альтернатив
- D. залучення усіх учасників до процесу прийняття рішень

90. Яку людину слід вибирати в якості нового співробітника в більшості випадків?

- A. людину, котра симпатична керівнику своїми особистісними якостями
- B. людини, що має найкращу кваліфікацію для виконання
- C. фактичної роботи на займаній посаді
- D. кандидата, який представляється найбільш підходящим для просування по службі

Е. кандидата, який має великі потенційні можливості

91. Чим небезпечно надмірне число підлеглих?

- А. втратою керованості колективу
- В. розростанням бюрократичного апарату
- С. дублювання зусиль
- Д. все перераховане

92. Розвитку принципів наукового управління у США сприяло

- А. працьовитість вільних громадян
- В. підтримка Англії
- С. формування великих галузей промисловості та підприємств
- Д. опір Франції

93. Яка з перерахованих комунікаційних ролей виконує функцію передачі повідомлень в організації?

- А. охоронець
- В. зв'язковий
- С. лідер думки
- Д. космополіт

94. У чому з думок Берхорда полягає причина виникнення неформальної організації?

- А. прагнення людей до хаосу
- В. небажання колективу працювати
- С. слабкість формальної організації
- Д. необхідність захисту від формальної організації

95. Принцип теорії «Z» є пріоритетом для підвищення продуктивності праці -

- A. відмова від звільнень
- B. ротація кадрів
- C. націленість на забезпечення добробуту всіх співробітників
- D. участь керівника та підлеглих у прийнятті рішень, котрі стосуються їх роботи

96. Вищим досягненням школи наукового управління є розробка

- A. методів мотивації праці
- B. методів математичного моделювання
- C. аналізу робочих операцій
- D. способів психологічної сумісності працівників

97. Визначте принципи, що лежать в основі менеджменту:

- A. єдиноначальність, мотивація, лідерство, зворотний зв'язок
- B. науковість, відповідальність, правильний підбір та розстановка кадрів
- C. економічність, зворотний зв'язок, єдиноначальність, мотивація
- D. все перераховане

98. Який вид влади буде найбільш прийнятний в дослідницькій групі з висококваліфікованих фахівців?

- A. традиції
- B. харизми
- C. через страх
- D. експерта

99. При формуванні структур управління необхідно приймати до уваги наступне

- A. скільки може знадобитися рівнів управління та наскільки формальним має бути взаємодія

В. ступінь централізації, усі чи питання повинно вирішувати керівництво

С. складність організаційної структури

Д. кількостей рівнів управління. Ступінь формальності їх взаємодії.

Ступінь централізму. Складність організаційної структури.

100. Фактори, що впливають на індивідуальну поведінку та успішність діяльності - це

А. все перераховане

В. розумові та фізичні здібності, цінності та погляди

С. продуктивність

Д. цінності та домагання, потреби

101. З яких складових складається менеджмент?

А. стратегічне управління, контроль

В. оперативне управління

С. контроль, оперативне управління

Д. все перераховане

102. Практика управління виникла

А. у XX столітті, під час індустріалізації промисловості

В. разом зі створенням Ф. Тейлором школи управління

С. разом з об'єднанням людей в організовані групи, наприклад, племена

Д. разом з виникненням системного підходу

103. Що таке «спонування»?

А. умови, при котрих людина повинна здійснювати певну діяльність

В. відчуття нестачі в будь-чому, котре має певний напрямок та сконцентроване на досягнення мети

С. примус будь-кого до певної діяльності

D. створення зацікавленості будь-кого до певної діяльності

104. До класифікації за типом взаємодії підприємства з людиною відноситься:

- A. традиційне підприємство
- B. дивізійна
- C. корпоративна
- D. матрична

105. До класифікації за типом взаємодії підприємства з зовнішнім середовищем відноситься:

- A. дивізійна
- B. індивідуалістська
- C. органічна
- D. корпоративна

106. До класифікації за типом взаємодії підрозділів з підприємством відноситься:

- A. механічна
- B. корпоративна
- C. матрична
- D. органічна

107. Котрий тип відношень не властивий корпоративній культурі на підприємстві?

- A. монополія та стандартизація у діяльності
- B. домінування ієрархічних владних структур
- C. поєднання конкуренції та кооперації у діяльності робітників
- D. принцип більшості або старшинства у прийнятті рішень

108. Котрі риси не властиві для механічного типу підприємства?

- A. вузька спеціалізація у роботі
- B. амбіційна відповідальність
- C. чіткі права та відповідальність
- D. ясність у рівнях ієрархії

109. Теорія бюрократії Макса Вебера пояснює ефективність розподілу обов'язків на підприємстві за типом:

- A. «Матрьошки»
- B. «Квіточки»
- C. «Ялинки»
- D. «Парасольки»

110. Менеджмент - це наука, котра вивчає

- A. ринкові відношення
- B. керування інтелектуальними, фінансовими, сировинними та матеріальними ресурсами
- C. засоби фінансування системи охорони здоров'я
- D. структуру ринку

111. До організаційних документів не належать

- A. штати закладів
- B. порядок та правила діяльності
- C. статuti установ
- D. оголошення про початок розпродажів

112. До функцій стратегічного рівня управління не належать:

- A. проектування організації
- B. прогноз
- C. облік запасів сировини

D. аналіз динаміки ринку

113. До функцій оперативного рівня управління не відноситься:

A. регулювання

B. облік

C. проектування структури організації

D. контроль

114. Партисипативність - це

A. розподіл прибутку в зв'язку з ростом продуктивності

B. проектування та перепроєктування робіт

C. залучення працівників до аналізу проблем та їх вирішення

D. метод імітації вироблення управлінських рішень за заданими правилами

115. Організаційна структура - це

A. мистецтво управляти інтелектуальними, фінансовими, сировинним, матеріальними ресурсами

B. вид людської діяльності, котра спрямована на задоволення потреб за допомогою обміну

C. система управління, котра визначає склад, взаємодію та підпорядкованість її елементів

D. метод імітації вироблення управлінських рішень за заданими правилами у різних виробничих ситуаціях

116. Однією з основних функцій менеджменту є

A. спостереження за ходом виробництва

B. методичне забезпечення прийняття рішень

C. планування

D. видання наказів та розпоряджень

117. Котра з перерахованих теорій мотивації не відноситься до змістовних теорій:

- A. теорія Абрахама Маслоу
- B. модель Портера Лоулера
- C. теорія Фредеріка Герцберга
- D. теорія Макклеланда

118. Процес спонукання себе та інших особистих цілей або цілісний організації це:

- A. організація
- B. дія
- C. координація
- D. мотивація

119. Виконання роботи з примусу або через економічні стимули це:

- A. мотивація за статусом
- B. зовнішня мотивація
- C. мотивація за результатом
- D. внутрішня мотивація

120. «Пристаюючи до виконання тієї чи іншої роботи, людина з певним ступенем імовірності очікує, що витрачені їм зусилля принесуть необхідний результат, який також з тим або іншим ступенем ймовірності повинен бути помічений керівником та відповідним чином винагороджений».

Дане положення відповідає:

- A. теорії очікувань Врума
- B. теорії Портера Лоулера
- C. теорії придбаних потреб Макклеланда
- D. теорії справедливості Адамса

121. Комунікації - це процес двостороннього обміну ідеями, інформацією, який призводить до взаємного розуміння. Що забезпечує комунікаційний процес?

- A. обмін інформацією між завідувачем аптеки та працівниками
- B. формування планів діяльності
- C. застосування конкретних форм влади
- D. використання стилю керівництва
- E. програмування управлінських рішень

122. Комунікації - це процес обміну інформацією. Комунікації між відділами та підрозділами організації це:

- A. неформальні організаційні комунікації
- B. зовнішні організаційні комунікації
- C. внутрішні горизонтальні організаційні комунікації
- D. внутрішні вертикальні організаційні комунікації
- E. міжрівневі комунікації

123. Управлінська діяльність передбачає використання різних видів комунікацій. Як здійснюються невербальні комунікації?

- A. шляхом анкетування
- B. шляхом телефонного зв'язку
- C. шляхом усного мовлення
- D. шляхом ведення управлінської документації
- E. шляхом символів жестів

124. Засіб передачі інформації - це складовий елемент комунікаційного процесу. Яку назву він має?

- A. одержувач
- B. відправник

- C. повідомлення
- D. канал
- E. ідея

125. Завідувач аптечним підприємством з метою уточнення умов поставки лікарських препаратів дзвонить менеджеру оптової фармацевтичної фірми. До якого типу відносяться дані комунікації:

- A. зовнішні
- B. внутрішні
- C. вертикальні
- D. міжрівневого
- E. горизонтальні

126. На зборах завідувачів аптек обговорювалися нові правила відпустки деяких лікарських препаратів. Комунікації між відділами та підрозділами організації - це:

- A. внутрішні горизонтальні організаційні комунікації
- B. зовнішні організаційні комунікації
- C. неформальні організаційні комунікації
- D. внутрішні вертикальні організаційні комунікації
- E. міжрівневі комунікації

127. При відпустці безрецептурного препарату стало зрозуміло, що хворий не сприймає словесну інформацію провізора аптеки. Як називаються комунікаційні перешкоди, при яких слова або символи можуть мати різне значення для відправника та одержувача інформації?

- A. мислення
- B. зневага фактами
- C. невербальні перепони
- D. нерозуміння важливості повідомлення

Е. семантичні бар'єри

128. На фармацевтичному підприємстві комплексно застосовують технічні та технологічні способи використання інформації з метою підвищення ефективності управління виробничою, адміністративною діяльністю організації, підвищення праці, вдосконалення методів планування та регулювання процесами управління. Все це:

А. автоматизована система управління (АСУ)

В. автоматизоване робоче місце (АРМ)

С. Windows

Д. Oracle

Е. ERP-система

129. Завідувач аптечним підприємством, діючи на власних принципах, видав правовий акт з метою вирішення завдань, що стоять перед цією організацією у зв'язку з підготовкою до акредитації. Цим документом є:

А. наказ

В. постанова

С. розпорядження

Д. рішення

Е. вказівка

130. Керівник аптеки не погоджується зі змістом акта перевірки аптеки. Дії керівника є правомірними в даній ситуації?

А. керівник не підписує акт

В. керівник підписує акт та направляє скаргу у керуючу організацію

С. керівник підписує акт, але письмово створює заперечення до акту

Д. правильної відповіді немає

131. Для ефективного управління фармацевтичним підприємством керівник потребує постійної інформації. Які загальні вимоги пред'являються до інформації?

А. вона повинна забезпечувати секрет фірми

В. надлишкова, детальна, надійно захищена, що містить відомості, важливі для керівника

С. вона повинна бути повна, оптимальна, своєчасна, надійна та достовірна

Д. ці вимоги залежать від постачальника та отримувача інформації

Е. вірної відповіді немає

132. При влаштуванні на роботу на конкретну посаду молодого фахівця знайомлять з його правами та обов'язками. Яким документом регулюються права та обов'язки аптечних працівників?

А. посадовою інструкцією

В. внутрішнім трудовим розпорядком

С. кодексом законів про працю

Д. всі відповіді вірні

Е. вірної відповіді немає

133. Документ, що фіксує згоду сторін про встановлення будь-яких відносин та регулює ці відносини, називається:

А. наказ

В. договір

С. лист

Д. запит

Е. відповідь

134. На аптечному підприємстві протягом всієї діяльності використовуються різні документи, які регламентують правила внутрішнього розпорядку, правила торгівлі та відпуску медикаментів. Це метод впливу:

- A. організаційне нормування
- B. організаційне планування
- C. організаційний інструктаж
- D. організаційне розпорядження
- E. організаційний аналіз

135. Директор фармацевтичної фабрики отримав з Міністерства охорони здоров'я України наказ про державну реєстрацію лікарських засобів та Указ президента України про способи забезпечення погашення заборгованості перед бюджетом. Дані документи є:

- A. розпорядчими
- B. організаційними
- C. довідковими
- D. інформаційними

136. Комісія з МОЗ України склала довідково-інформаційний документ про списання товарно-матеріальних цінностей, що зберігаються на фармацевтичній фабриці та прийшли у непридатність, який є:

- A. звіт
- B. службова записка
- C. доповідна записка
- D. акт
- E. пояснювальна записка

137. ЦРА планує здійснити закупівлю медикаментів на оптово-роздрібній фармацевтичній фірмі "Фармаком". Завідувач виразив своє

прохання про надання інформації з асортименту товару фірми, умови постачання й оплати, ціни, мінімальну реалізовану партію товару в:

- A. діловому листі
- B. листі нагадуванні
- C. супровідному листі
- D. листі-повідомленні

138. До якого виду документообігу відносяться документи особового складу організації?

- A. наукового
- B. фармацевтичного
- C. управлінського
- D. розпорядливого
- E. довідково - інформаційного

139 Споживачі з довірою сприймають нові безрецептурні лікарські засоби, якщо вони з'являються на ринку під добре відомою торговою маркою. Яким чином оцінюється споживачем рівень ціни цих препаратів, якщо існує стійка прихильність до марки?

- A. ціна не має вирішального значення
- B. споживач насамперед звертає увагу на ціну
- C. споживач звертає увагу на ціну, якщо на ринку з'явився біологічно еквівалентний препарат іншого відомого виробника
- D. всі відповіді вірні
- E. вірної відповіді немає

140. Виробник лікарських засобів випускає на фармацевтичний ринок новий жарознижуючий препарат за ціною, значно нижче, ніж ціна конкурентів. Яку стратегію ціноутворення виробник використовує в даному випадку?

- A. стратегія низьких цін
- B. стратегія «слідування за лідером»
- C. стратегія «зняття вершків»
- D. цінова дискримінація
- E. демпінг

141. При встановленні ціни на нові, захищені патентом, препарати, фармацевтична компанія може використовувати стратегію «зняття вершків». Які з нижчеперелічених факторів не характерні для зазначеної стратегії?

- A. компенсуються значні витрати на науково-дослідне розроблення препаратів
- B. ринок характеризується високою ціновою еластичністю попиту
- C. перша група споживачів (з високим рівнем доходів) менш чутлива до високої ціни
- D. висока початкова ціна створює образ високої якості товару
- E. поступове зниження ціни сприймається доброзичливо ринком

142. Фармацевтичні фірми, котрі проводять цінову політику повинні, перш за все, у своїй діяльності враховувати один з перерахованих елементів маркетингу:

- A. канали руху товару
- B. пропозиція
- C. рекламу
- D. попит
- E. товар

143. Фармацевтичне підприємство планує вихід на ринок нового лікарського засобу. Основною метою при ціноутворенні фірма визначає формування іміджу та швидке отримання прибутку. Яку стратегію ціноутворення використовує фірма?

- A. стратегія «зняття вершків»
- B. стратегія проникнення
- C. стратегія цінового лідерства
- D. стратегія диференціації цін

144. Фармацевтична фірма розробила оригінальний лікарський препарат. При встановленні ціни на бренд вона, ймовірно, скористається методом:

- A. функціональних знижок
- B. проникнення на ринок
- C. стимулюючого ціноутворення
- D. цінових ліній
- E. «зняття вершків з ринку»

145. При формуванні своєї цінової політики фармацевтична фірма, реалізуючи одну з функцій ціни, прогнозує попит на медикаменти в його взаємозв'язку з існуючим рівнем цін та з запланованим обсягом виробництва. Визначте цю функцію ціни:

- A. стимулююча функція
- B. облікова функція
- C. функція збалансованості попиту та пропозиції
- D. розподільна функція
- E. функція ціни, як критерію раціонального розміщення виробництва

146. Фармацевтична фірма «Пфайзер» прагне запропонувати ринку найкращий товар за високою ціною, яка повинна покрити витрати на науково-дослідну роботу та виробництво якісної продукції. Незважаючи на високу ціну, товар знаходить своїх покупців. Які цілі ціноутворення ставить фірма?

- A. завоювання лідерства за якістю продукції

- В. забезпечення виживання фірми
- С. збереження існуючого стану
- Д. збільшення частки ринку
- Е. збільшення асортименту фірми

147. Фармацевтична фірма «Фармакон» використовує метод ціноутворення, при якому ціна товару визначається додаванням до витрат на його виробництво та збут певної націнки. Назвіть метод ціноутворення, який використовує фірма?

- А. метод встановлення ціни на основі відчутним цінності товару
- В. метод забезпечення цільового прибутку на інвестиційний капітал
- С. метод максимізації потокового прибутку
- Д. метод націнок

148. Фармацевтична фірма планує випуск нового лікарського засобу. Метод ціноутворення дозволить визначити мінімально допустиму ціну та обсяг виробництва, котрий необхідний для отримання прибутку?

- А. визначення ціни з орієнтацією на попит
- В. метод пакетного ціноутворення
- С. витратний метод
- Д. метод беззбитковості

149. З метою більшого охоплення різних ринків фірма «Лубнифарм» частину своєї продукції реалізують через фірмові аптеки, другу частину - через дистриб'юторів та третю - через аптеки інших власників. Які маркетингові системи розподілу використовує дана фірма?

- А. багатоканальні маркетингові системи
- В. горизонтальні маркетингові системи
- С. корпоративні маркетингові системи
- Д. договірні маркетингові системи

Е. керовані маркетингові системи

150. Підприємство-виробник планує продавати новий лікарський засіб через оптові фармацевтичні фірми. Який вид каналу розподілу планується використовувати?

- A. однорівневий канал
- B. дворівневий канал
- C. канал прямого маркетингу
- D. трирівневий канал

ВІДПОВІДІ НА СИТУАЦІЙНІ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	C	D	B	B	A	B	A	C	B
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	C	D	C	D	A	A	A	B	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
A	D	A	A	D	A	D	C	C	D
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
A	A	B	B	C	C	B	C	D	C
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
D	D	B	D	D	D	A	B	A	C
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
C	C	B	D	A	C	C	B	B	D
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
D	D	B	B	C	C	A	A	B	A
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
A	D	D	A	B	B	A	D	D	C
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
B	B	D	C	A	B	D	B	C	B
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
A	C	B	D	D	C	D	D	D	A
101	102	103	104	105	106	107	108	109	110
D	C	B	C	C	C	C	B	C	B
111	112	113	114	115	116	117	118	119	120
D	C	C	C	C	C	B	D	B	A
121	122	123	124	125	126	127	128	129	130
A	C	E	D	A	A	E	A	A	B
131	132	133	134	135	136	137	138	139	140
C	A	B	A	A	D	A	C	A	A
141	142	143	144	145	146	147	148	149	150
B	D	A	E	C	A	D	D	A	B

ГЛОСАРІЙ

1 А

Активний фармацевтичний інгредієнт (лікарська речовина, діюча речовина, субстанція) (далі - активний фармацевтичний інгредієнт) - будь-яка речовина чи суміш речовин, що призначена для використання у виробництві лікарського засобу і під час цього використання стає його активним інгредієнтом. Такі речовини мають фармакологічну чи іншу безпосередню дію на організм людини; у складі готових форм лікарських засобів їх застосовують для лікування, діагностики чи профілактики захворювання, для зміни стану, структур або фізіологічних функцій організму, для догляду, обробки та полегшення симптомів;

Активи - ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, призведе до отримання економічних вигод у майбутньому;

Аптека - заклад охорони здоров'я, основним завданням якого є забезпечення населення, закладів охорони здоров'я, підприємств, установ та організацій лікарськими засобами;

Аптечний пункт - структурний підрозділ аптеки, який створюється у лікувально-профілактичних закладах та функціонує разом з аптекою відповідно до цих Ліцензійних умов, основним завданням якого є забезпечення населення лікарськими засобами шляхом здійснення роздрібною торгівлі;

Аптечний склад (база) - заклад охорони здоров'я, основне завдання якого полягає в забезпеченні лікарськими засобами інших суб'єктів оптової або роздрібною торгівлі, закладів охорони здоров'я та виробників лікарських засобів шляхом здійснення ним оптової торгівлі;

Аптечні заклади - аптечні склади (бази), аптеки та їх структурні підрозділи;

Асортиментна політика - діяльність, пов'язана з плануванням і здійсненням сукупності заходів і стратегій по формуванню конкурентних переваг через реалізацію концепції позиціонування з метою забезпечення відповідного прибутку підприємства.

Атестація провізорів - проводиться з метою підвищення професійної майстерності, відповідальності за ефективність та якість роботи; є важливою формою морального та матеріального стимулювання, спрямованою на вдосконалення діяльності аптечних закладів (підприємств) усіх форм власності, що займаються фармацевтичною діяльністю.

2 Б

Багатоканальні маркетингові системи (БМС) - це система розподілу, при якій будь-яка фірма формує два або більше каналів розподілу, щоб охопити два або більше сегменти ринку.

Баланс (звіт про фінансовий стан) - звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал;

Бухгалтерська звітність - звітність, що складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів;

3 В

Виробник лікарських засобів - суб'єкт господарювання, який здійснює хоча б один з етапів виробництва лікарських засобів та має ліцензію на виробництво лікарських засобів;

Виробництво (виготовлення) лікарських засобів в умовах аптеки - індивідуальне виготовлення лікарських засобів за рецептами лікарів, на

замовлення лікувально-профілактичних закладів та виготовлення внутрішньоаптечної заготовки, концентратів, напівфабрикатів, а також лікарських засобів, що виготовлені про запас;

Виробництво лікарських засобів (промислове) - діяльність, пов'язана із серійним випуском лікарських засобів, яка включає всі або хоча б одну з операцій щодо технологічного процесу, контролю якості, видачі дозволу на випуск, а також закупівлею матеріалів і продукції, зберіганням, оптовою торгівлею (дистрибуцією) лікарських засобів власного виробництва;

Витрати - зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками);

Відокремлене приміщення - ізольована частина внутрішньої будівлі або її відділення, які мають окремий вхід із приміщення будівлі (холу, коридору, тамбура) та відокремлені стінами і перекриттями;

Власний капітал - частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань;

Внутрішнє середовище організації визначається внутрішніми факторами, тобто ситуаційними рушійними силами всередині організації.

Внутрішньоаптечна заготовка - концентровані розчини, напівфабрикати, що використовують для виготовлення екстемпоральних лікарських засобів, екстемпоральні лікарські засоби, виготовлені про запас за часто повторюваними прописами;

Вторинна спеціалізація - спеціалізація зі спеціальностей, що не передбачені в інтернатурі, проводиться на циклах спеціалізації в інститутах (факультетах) удосконалення лікарів (провізорів) після закінчення інтернатури з основної спеціальності

Вхідний контроль - контроль якості лікарських засобів при їх одержанні суб'єктом господарювання, який здійснюється шляхом візуальної перевірки або лабораторних досліджень якості лікарських засобів

Гарантія - передбачене законом або окремих договором зобов'язання, згідно з яким юридична або фізична особа відповідає повністю або частково перед кредиторами в разі невиконання боржником своїх зобов'язань.

Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ) - багатостороння міжнародна угода, що регулює режим взаємної торгівлі і торгову політику країн-учасниць.

Глибина асортименту - різноманітність варіантів однієї товарної одиниці або однієї асортиментної групи.

Господарський договір - цивільно-правова угода між підприємствами, спрямована на встановлення, зміну або припинення їх господарських прав та обов'язків.

Господарський механізм - інтегрована система економічних, організаційних, правових та інших форм, методів та інструментів управління господарською діяльністю.

Господарський суб'єкт - юридичні особи та громадяни, що займаються діяльністю з виробництва, реалізації або придбання товарів.

Госпозрахунковий дохід колективу - частина виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) підприємства, що включає кошти на оплату праці і прибуток. Залишається у розпорядженні трудового колективу після виконання зобов'язань перед державним бюджетом, банками та вищестоящими органами.

Госпозрахункові відносини в зовнішньоекономічній діяльності - метод господарювання підприємств, об'єднань і організацій у зовнішньоекономічній сфері. Передбачає зіставлення результатів і витрат у порівнянній грошовій формі, виходячи з принципу валютної самоокупності та самофінансування, що означає відшкодування всіх валютних витрат за рахунок власних (або позикових) коштів.

Готівковий ринок - складається з покупців, які мають інтерес, дохід і присутні на ринку в конкретному місці та в конкретний час.

Гранична величина – прирістна характеристика залежності, пов'язана з поняттями "межа", "похідна".

Граничний дохід - зміна доходу при одиничній зміні обсягу продажу товару (при лінійній зміні виручки від продажів товару граничний дохід буде чисельно дорівнює ціні одиниці товару).

Громадський маркетинг - розробка, втілення в життя програм, метою яких є домогтися виконання громадських ідей, рухів.

Грошова маса - весь обсяг випущених в обіг металевих монет і паперових грошей (казначейських і банківських квитків).

Грошова реформа - система заходів держави, спрямованих на впорядкування та зміцнення грошової системи.

Грошові кошти (гроші) - готівка, кошти на рахунках у банках та депозити до запитання

Грошовий обіг - безперервний рух грошей в процесі купівлі-продажу товарів і послуг. Грошовий обіг здійснюється в рамках грошової системи кожної країни.

Гудвіл - 1) умовна вартість ділових зв'язків фірми, «ціна» накопичених нематеріальних активів фірми (престиж торгових марок, досвід ділових зв'язків, стійка клієнтура); 2) доброзичливість, прихильність клієнтури; 3) грошова оцінка передбачуваного майбутнього перевищення прибутковості даної фірми порівняно з середньою прибутковістю аналогічних фірм.

5 Д

Дистрибутор - суб'єкт господарювання, який провадить відповідну діяльність щодо дистрибуції (оптової дистрибуції) лікарських засобів;

Дистрибуція (оптова дистрибуція) лікарських засобів - будь-яка діяльність, пов'язана з одержанням, зберіганням, постачанням,

транспортуванням та імпортом/експортом лікарських засобів, за винятком їх продажу безпосередньо громадянам для особистого споживання. Ця діяльність провадиться сумісно з виробниками або їх представниками, імпортерами, іншими підприємствами з оптової та/або роздрібною торгівлі лікарськими засобами, лікувально-профілактичними закладами;

Доходи - збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників)

6 Е

Еквіваленти грошових коштів (грошей) - короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошей і які характеризуються незначним ризиком зміни вартості;

Етап виведення препарату на ринок - період повільного зростання обсягів збуту лікарських засобів, оскільки ринок ще мало знайомий з новим препаратом.

Етап зрілості — це модифікація: ринку; товару; елементів комплексу засобів маркетингу.

7 З

Збиток - перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати;

Звичайна діяльність - будь-яка основна діяльність підприємства, а також операції, що її забезпечують або виникають внаслідок її проведення;

Звіт про власний капітал - звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду;

Звіт про рух грошових коштів - звіт, який відображає надходження і вибуття грошових коштів протягом звітного періоду в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності;

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) - звіт про доходи, витрати, фінансові результати та сукупний дохід;

Здоров'я - є одним з головних об'єктів медичного страхування.

Зобов'язання - заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди;

Зовнішньоекономічна діяльність - спільна діяльність суб'єктів господарювання України й іноземних суб'єктів господарювання.

Зона - частина приміщення, площа, яка використовується для окремої стадії технологічного процесу та має чіткі візуальні межі

8 I

Імпорт лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів) - діяльність, пов'язана із ввезенням на територію України зареєстрованих лікарських засобів з метою їх подальшої реалізації, оптової торгівлі або використання у виробництві готових лікарських засобів або медичній практиці, включаючи зберігання, контроль якості, видачу дозволу на випуск (реалізацію) серії лікарського засобу, зазначеного у додатку до ліцензії;

Імпортер лікарських засобів (далі - імпортер) - суб'єкт господарювання, зареєстрований в Україні, зокрема виробник або особа, що представляє виробника лікарських засобів, який провадить господарську діяльність з імпорту лікарських засобів та має ліцензію на імпорт лікарських засобів;

Інвестиційна діяльність - придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів;

Інкотермс - офіційні правила Міжнародної торгової палати для тлумачення торговельних термінів.

Інформаційна функція – це повідомлення про діяльність фармацевтичного підприємства, його можливості, лікарські засоби.

Інший сукупний дохід - доходи і витрати, які не включені до фінансових результатів підприємства

9 К

Конкурентну політику використовують для формування номенклатурного переліку лікарських засобів залежно від потреб ринку, свого фінансового стану та стратегічних цілей.

Консолідована фінансова звітність - звітність, яка відображає фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства та його дочірніх підприємств як єдиної економічної одиниці;

Користувачі звітності - фізичні та юридичні особи, що потребують інформації про діяльність підприємства для прийняття рішень

10 Л

Люди - центральний фактор у будь-якій моделі управління.

11 М

Мерчандайзинг - правильне і раціональне розташування препаратів на полицях аптеки.

Методи контролю якості - затверджена в установленому порядку нормативна документація, яка визначає методики контролю якості лікарських засобів, установлює якісні і кількісні показники лікарського засобу та їх допустимі межі, вимоги до упаковки, маркування, умов зберігання, транспортування, терміну придатності, що були затверджені під час державної реєстрації (перереєстрації) лікарського засобу;

Міжнародні стандарти фінансової звітності - прийняті Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку документи, якими визначено порядок складання фінансової звітності;

12 Н

Навчання з питань охорони праці - працівники під час прийняття на роботу і в процесі роботи повинні проходити за рахунок роботодавця інструктаж, навчання з питань охорони праці, з надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків і правил поведінки у разі виникнення аварії;

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку - нормативно-правовий акт, затверджений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, що визначає принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, що не суперечать міжнародним стандартам фінансової звітності;

Негрошові операції - операції, які не потребують використання грошей та їх еквівалентів;

Нематеріальні активи — право власності на результати інтелектуальної діяльності, у тому числі промислової власності, а також інші аналогічні права, визнані об'єктом права власності (інтелектуальної власності), право користування майном та майновими правами платника податку в установленому законодавством порядку, у тому числі набуті в

установленому законодавством порядку права користування природними ресурсами, майном та майновими правами (Ноу-хау, товарні знаки) (Податковий Кодекс України від 02.12.2010 та Наказ Міністерства фінансів України від 18 жовтня 1999 р. № 242 "Про положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи");

Необоротні активи - всі активи, що не є оборотними;

Неякісні лікарські засоби - лікарські засоби, якість яких не відповідає вимогам нормативних документів. До неякісних лікарських засобів також належать лікарські засоби із терміном придатності, що минув; які зазнали механічного, хімічного, фізичного, біологічного або іншого впливу, що унеможливило їх подальше використання;

Нічний час - вважається час з 10 години вечора до 6 години ранку;

13 О

Облікова політика - сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності;

Оборотні активи - гроші та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу;

Однорівневий канал товарообігу має одного посередника — роздрібного торговця.

Операційна діяльність - основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю;

Операційний цикл - проміжок часу між придбанням запасів для провадження діяльності і отриманням грошей та їх еквівалентів від реалізації виробленої з них продукції або товарів і послуг;

Оплата роботи у святковий і неробочий день (ч. 4 ст. 73 КЗпП) - оплачується в подвійному розмірі (ст. 107 КЗпП).

Оптова торгівля лікарськими засобами - діяльність з придбання лікарських засобів у виробників лікарських засобів або інших суб'єктів господарювання, що мають відповідну ліцензію, зберігання, транспортування та продажу лікарських засобів з аптечних складів (баз) іншим суб'єктам оптової або роздрібною торгівлі лікарськими засобами, які отримали на це відповідні ліцензії, виробникам лікарських засобів, безпосередньо лікувально-профілактичним закладам або юридичним особам, структурними підрозділами яких є лікувально-профілактичні заклади;

Основна діяльність - операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства і забезпечують основну частку його доходу;

Оформлення залучення до роботи в неробочий час - залучення працівників до роботи у вихідні, а також святкові (неробочі) дні провадиться за письмовим наказом керівника, де зазначається вид компенсації за таку роботу. У наказі також необхідно вказати працівників, бригади, ділянки, відділи тощо, які працюватимуть у ці дні. У разі якщо роботу працівника у святковий (неробочий) день визначено графіком змінності, окремого наказу щодо його залучення до роботи в цей день не потрібно.

14 П

Працівник звільняється у зв'язку з переходом на іншу роботу - відповідно до **ч. 1 ст. 47 КЗпП** власник або уповноважений ним орган зобов'язаний у день звільнення видати працівникові належно оформлену трудову книжку і провести з ним розрахунок у строки, зазначені в **ст. 116 КЗпП** із змінами, внесеними згідно із Законом № 3248-IV від 20.12.2005 (зміни до КЗпП від 10 грудня 1971 р.).

Попит, що формується - попит на нові та маловідомі товари і послуги.

Прибуток - сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати;

Примітки до фінансової звітності - сукупність показників і пояснень, які забезпечують деталізацію і обґрунтованість статей фінансової звітності, а також інша інформація, розкриття якої передбачено відповідними національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами фінансової звітності;

Принцип бухгалтерського обліку - правило, яким слід керуватися при вимірюванні, оцінці та реєстрації господарських операцій і при відображенні їх результатів у фінансовій звітності;

15 Р

Реалізація - діяльність суб'єктів господарювання з продажу товарів (робіт, послуг);

Рецепт - медичний документ у вигляді (формі) припису до аптеки, аптечного пункту, виписаний на рецептурному бланку фахівцем, який має на це право відповідно до законодавства, на підставі якого здійснюється виготовлення та/або відпуск лікарського засобу з аптек та аптечних пунктів за встановленими правилами;

Рецептурний лікарський засіб - лікарський засіб, який відпускається з аптек та аптечних пунктів за рецептом лікаря;

Ринок - це організована структура, де «зустрічаються» виробники і споживачі, продавці і покупці.

Роздрібна торгівля лікарськими засобами - діяльність з придбання, зберігання та продажу готових ліків, виготовлених (вироблених) в умовах аптеки, через аптеку та її структурні підрозділи безпосередньо громадянам для особистого споживання, закладам охорони здоров'я (крім аптечних закладів), а також підприємствам, установам та організаціям без права їх подальшого перепродажу;

Розкриття - надання інформації, яка є суттєвою для користувачів фінансової звітності;

Рух грошових коштів - надходження і вибуття грошей та їхніх еквівалентів;

16 С

Споживчий ринок – це сукупність окремих осіб і домогосподарств, які купують або дістають іншим способом товари і послуги особистого вжитку.

Стаття - елемент фінансового звіту, який відповідає критеріям, установленим цим Національним положенням (стандартом);

Структурний підрозділ аптеки - аптечний пункт, що утворений та функціонує разом з аптекою відповідно цих Ліцензійних умов;

Сукупний дохід - зміни у власному капіталі протягом звітного періоду внаслідок господарських операцій та інших подій (за винятком змін капіталу за рахунок операцій з власниками);

Суттєва інформація - інформація, відсутність якої може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності. Суттєвість інформації визначається відповідними національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами фінансової звітності та керівництвом підприємства;

17 Т

Технологія - чинник, що являє собою будь-який спосіб перетворення вхідних матеріалів у кінцевий продукт або послугу;

Точка безбитковості — обсяг або рівень операцій, при якому сукупний дохід дорівнює сукупним витратам, тобто це точка нульового прибутку або нульових збитків;

Трудові спори - це неврегульовані внаслідок безпосередніх переговорів розбіжності між працівником (колективом працівників) і роботодавцем з приводу застосування норм трудового законодавства, а також встановлення нових або зміни існуючих умов праці;

Уповноважена особа суб'єкта господарювання (далі - уповноважена особа): для суб'єктів господарювання, які здійснюють **виробництво** лікарських засобів (промислове), - фахівець, що має вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня за спеціальностями “Фармація”, “Хімічні технології та інженерія”, “Біотехнології та біоінженерія”, “Біомедична інженерія”, “Хімія”, “Біологія” та стаж роботи за фахом не менше двох років у сфері виробництва, контролю якості або створення лікарських засобів, на якого суб'єктом господарювання покладено обов'язки щодо функціонування фармацевтичної системи якості під час виробництва лікарських засобів та надання дозволу на випуск (реалізацію) лікарських засобів; для суб'єктів господарювання, які здійснюють **імпорт лікарських засобів**, - фахівець, що має вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня за спеціальностями “Фармація”, “Хімічні технології та інженерія”, “Біотехнології та біоінженерія”, “Біомедична інженерія”, “Хімія”, “Біологія” та стаж роботи за фахом не менше двох років у сфері виробництва, контролю якості, оптової торгівлі або розробки лікарських засобів, на якого суб'єктом господарювання покладено обов'язки щодо функціонування фармацевтичної системи якості під час імпорту (ввезення) лікарських засобів на територію України та надання дозволу на випуск (реалізацію) імпортованих лікарських засобів; для суб'єктів господарювання, які

здійснюють оптову, роздрібну торгівлю лікарськими засобами, - особа, що має документ про вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня за спеціальністю “Фармація”, сертифікат провізора-спеціаліста, виданий закладом післядипломної освіти, або посвідчення про присвоєння (підтвердження) відповідної кваліфікаційної категорії та має стаж роботи за спеціальністю “Фармація” не менше двох років (крім випадку, передбаченого пунктом 165 цих Ліцензійних умов), на яку суб’єктом господарювання покладено обов’язки щодо функціонування системи забезпечення якості лікарських засобів під час оптової та роздрібної торгівлі;

19 Ф

Фармацевтична інформація - відомості, необхідні для належного здійснення фармацевтичної діяльності, що отримується та використовується фармацевтичною наукою і практикою;

Фармацевтичний ринок - сфера обміну, що характеризується системою економічних відносин між виробниками та споживачами лікарських засобів;

Фінансова діяльність - діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталів підприємства;

Фінансова звітність - бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період;

Фірма ставить цілі - завоювання лідерства з якості продукції. Висока якість нового товару уможливорює встановлення високої ціни товару;

20 Ш

Ширина каналу – показник аптечного асортименту, що охарактеризує наявні лікарські засоби фармакотерапевтичних груп, вироби медичного призначення, лікувальну косметику тощо.

Ширина каналу² – кількість посередників на кожному рівні каналу розподілу.

21 Я

Якісні цілі діяльності фірми - заходи з охорони навколишнього середовища, забезпечення зайнятості в країнах, де фірма виробляє і реалізує свою продукцію, шляхом надання роботи громадянам цих країн на закордонних філіях (підприємствах) фірми, підтримка освітніх, спортивних і інших акцій урядів країн, на території яких фірма здійснює свою діяльність.

Ярмарок - виставка зразків товарів, що діє протягом певного періоду часу в одному і тому ж місці. Під час її проведення полягають торгові угоди і проводяться оптові розпродажі партій товарів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Законодавчі, нормативні документи:

1. Стандарт фармацевтичної допомоги «COVID-19»
2. Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб»
3. Закон України № 532-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо підвищення доступності лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів до них, які закупаються за кошти державного бюджету, та створення умов для закупівель у сфері охорони здоров'я за кошти державного бюджету».
4. Закон України № 533-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)»
5. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР
6. Кодекс законів про працю від 10.12.1971 № 322-VIII
7. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV
8. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV
9. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI
10. Основи законодавства України про охорону здоров'я від 19.11.1992 № 2801-XII
11. Про лікарські засоби від 04.04.1996 № 123/96-ВР
12. Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів від 15.02.1995 № 60/95-ВР
13. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення від 26.04.2014 № 4004-12
14. Про загальну безпечність нехарчової продукції від 02.12.2010 № 2736-VI
15. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів від 23.12.1997 № 771/97-ВР
16. Про дитяче харчування від 14.09.2006 № 142-V

17. Про технічні регламенти та оцінку відповідності від 15.01.2015 №124-VIII
18. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності від 05.04.2007 № 877-V
19. Про ліцензування видів господарської діяльності від 02.03.2015 року № № 222-VIII
20. Про рекламу від 03.07.1996 № 270/96-BP
21. Про звернення громадян від 02.10.1996 № 393/96-BP
22. Про оплату праці від 24.03.1995 № 108/95-BP
23. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні від 16.07.1999 № 996-XIV
24. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг від 06.07.1995 № 265/95-BP
25. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витрати зумовленими похованням від 18.01.2001 № 2240-III
26. Про Державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб підприємців від 15.05.2003 № 755-IV
27. Постанова КМУ від 16.03.2020 р. № 215' Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2
28. Постанова КМУ № 929 від 30.11.2016 р. "Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)"
29. Постанова КМУ № 363 від 24.05.2017 р. "Про затвердження Порядку надання органу ліцензування документів в електронній формі"
30. Перелік товарів належної якості, що не підлягають обміну (постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 1994 р. № 172)

31. Постанова КМУ № 411 від 31.03.2004 р. «Про затвердження Положення про Державний реєстр лікарських засобів»

32. Постанова КМУ № 1303 від 17.08.1998р. «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань»

33. Постанова КМУ № 376 від 26.05.2005 р. «Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації) лікарських засобів і розмірів збору за їх державну реєстрацію (перереєстрацію)»

34. Постанова КМУ № 410 від 03.09.2014 р. «Про затвердження переліку медичних виробів, операції з постачання на митній території України та ввезення на митну територію України яких підлягають обкладенню податком на додану вартість за ставкою 7 відсотків»

35. Постанова КМУ № 260 від 03.02.2010р. «Деякі питання державного контролю якості лікарських засобів»

36. Постанова КМУ № 902 від 14.09.2005 р. «Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за якістю лікарських засобів, що ввозяться в Україну»

37. Постанова КМУ № 753 від 2 жовтня 2013р. «Про затвердження Технічного регламенту щодо медичних виробів»

38. Постанова КМУ № 843 від 10.09. 2008 р «Про затвердження критерію, за яким оцінюється ступінь ризику від провадження діяльності у сфері охорони здоров'я для безпеки життя і здоров'я населення та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)»

39. Постанова КМУ від 05 серпня 2015 року № 609 "Про затвердження переліку органів ліцензування та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України"

40. Постанова КМУ від 5 січня 2011 р. № 19 «Питання використання спирту етилового для виробництва лікарських засобів»

41. Наказ МОЗ України № 422 від 06.06.2012р. «Про деякі питання заборони рекламування лікарських засобів»

42. Наказ МОЗ України № 360 від 19.07.2005р. «Про затвердження Правил виписування рецептів та вимог-замовлень на лікарські засоби і виробу медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків та вимог-замовлень»

43. Наказ МОЗ України № 498 від 06.07.2012р. «Про затвердження Переліку товарів, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи»

44. Наказ МОЗ України № 41 від 19.01.2017 "Про затвердження Переліку лікарських засобів, дозволених до застосування в Україні, які відпускаються без рецептів з аптек та їх структурних підрозділів"

45. Наказ МОЗ України № 283 від 18.05.2015 "Про затвердження Переліку лікарських засобів, дозволених до застосування в Україні, які відпускаються без рецептів з аптек та їх структурних підрозділів"

46. Наказ МОЗ України № 876 від 06.11.2012р. «Про затвердження Переліку лікарських засобів, заборонених до рекламування, які відпускаються без рецепта»

47. Наказ МОЗ України № 529 від 22.07.2009 р. «Про створення формулярної системи забезпечення лікарськими засобами закладів охорони здоров'я»

48. Наказ МОЗ України № 898 від 27.12.2006 «Про затвердження Порядку здійснення фармаконагляду» (у редакції наказу МОЗ № 996 від 26.09.2016)

49. Положення про центральну і регіональні групи оперативного реагування на несприятливі події після імунізації/туберкулінодіагностики (наказ МОЗ № 996 від 26.09.2016)

50. Наказ МОЗ України № 275 від 15.05.2006р. «Про затвердження Інструкції із санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів»

51. Наказ МОЗ України № 534 від 16.07.2012 «Про запровадження спеціального позначення лікарських засобів, у тому числі медичних імунобіологічних препаратів, що закупаються за рахунок бюджетних коштів»

52. Наказ МОЗ України № 452 від 22.07.2015 (нова редакція наказу МОЗ № 1130 від 27.12.2012) "Про внесення змін до Порядку проведення підтвердження відповідності умов виробництва лікарських засобів вимогам належної виробничої практики"

53. Наказ МОЗ України № 314 від 08.05.2014 «Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру лікарських засобів України»

54. Методичні рекомендації ведення обліку лікарських засобів та медичних виробів у закладах охорони здоров'я (затверджені наказом МОЗ № 635 від 09.09.2014)

55. Наказ МОЗ України від 09.09.2015 "Про затвердження Методичних рекомендацій ведення обліку лікарських засобів та медичних виробів у закладах охорони здоров'я".

56. Наказ Мінагрополітики № 39 від 10.02.2016 р. "Про затвердження Порядку проведення державної реєстрації потужностей, ведення державного реєстру потужностей операторів ринку та надання інформації з нього заінтересованим суб'єктам"

57. Положення про фельдшерсько-акушерський/фельдшерський пункт, затверджене наказом МОЗ № 801 від 29.07.2016 року

58. Наказ МОЗ України від 04.07.2017 № 759 «Про затвердження уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та

роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)»

59. Наказ МОЗ України від 26.04.2011 № 237 "Про затвердження Порядку ввезення на територію України незареєстрованих лікарських засобів, стандартних зразків, реагентів"

60. Наказ МОЗ України від 07.12.2012 № 1008 "Про затвердження Порядку сертифікації лікарських засобів для міжнародної торгівлі та підтвердження для активних фармацевтичних інгредієнтів, що експортуються"

61. Наказ МОЗ України № 385 від 28.10.2002 р. «Про затвердження Переліку закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад та посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою у закладах охорони здоров'я»

62. Наказ МОЗ України № 117 від 29.03.2002 «Довідник кваліфікаційних характеристик професій системи охорони здоров'я»

63. Наказ МОЗ України № 818 від 12.12.2006р. «Про вдосконалення атестації провізорів та фармацевтів.»

64. Постанова КМУ № 955 від 17.10.2008 р. «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення»

65. Постанова КМУ № 180 від 16.03.2017 р. "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність деяких постанов Кабінету Міністрів України" (нова редакція Національного переліку основних лікарських засобів)

66. Постанова КМУ № 333 від 25.03.2009 р. «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення (НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕРЕЛІК)»

67. Постанова КМУ № 862 від 09.11.2016 р. "Про державне регулювання цін на лікарські засоби"

68. Постанова КМУ № 1006 від 28.12.2016 р. "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України № 862 від 09.11.2016 р."

69. Постанова КМУ № 863 від 09.11.2016 р. «Про впровадження відшкодування вартості лікарських засобів»

70. Постанова КМУ № 73 від 05.03.2014 р. "Питання реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на препарати інсуліну"

71. Постанова КМУ № 239 від 23.03.2016 р. "Деякі питання відшкодування вартості препаратів інсуліну"

72. Постанова КМУ № 240 від 02.07.2014 р. «Про референтне ціноутворення на лікарські засоби та вироби медичного призначення, що закуповуються за кошти державного та місцевих бюджетів»

73. Постанова КМУ №1303 від 17.08.1998 р. «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань»

74. Постанова КМУ № 340 від 25.04.2012 р. «Про реалізацію Пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою»

75. Постанова КМУ № 907 від 05.09.2012 р. «Про затвердження Порядку часткового відшкодування вартості лікарських засобів для лікування осіб з гіпертонічною хворобою»

76. Постанова КМУ № 152 від 17.03.2017 "Про забезпечення доступності лікарських засобів". Постановою затверджені:

77. Порядок визначення розміру відшкодування вартості лікарських засобів, вартість яких підлягає відшкодуванню.

78. Додатком до постанови КМУ № 152 є Звіт про відпущені лікарські засоби, вартість яких підлягає повному або частковому відшкодуванню, за рецептами

79. Наказ МОЗ України № 584/1011 від 20.08.2014р. «Про затвердження Порядку розрахунку оптово-відпускнуої ціни на лікарський засіб»

80. Наказ МОЗ України № 1423 від 29.12.2016 р. "Про затвердження порядку розрахунку граничних оптово-відпускних цін на лікарські засоби на основі референтних цін"

81. Наказ МОЗ України № 574 від 18.08.2014р. «Про затвердження Положення про реєстр оптово-відпускних цін на лікарські засоби і виробу медичного призначення, порядок внесення до нього змін та форм декларації зміни оптово-відпускної ціни на лікарський засіб та виріб медичного призначення»

82. Наказ МОЗ України № 419 від 01.06.2012 р. «Про затвердження Реєстру граничного рівня оптово-відпускних та порівняльних (референтних) цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою»

83. Наказ МОЗ України № 394 від 29.05.2012 р. «Про затвердження Порядку розрахунку граничного рівня оптово-відпускних цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою та порівняльних (референтних цін) на такі засоби»

84. Наказ МОЗ України № 890 від 23.12.2015р.»Про затвердження Положення про реєстр пацієнтів, що потребують інсулінотерапії»

85. Наказ МОЗ України № 782 від 11.07.2017 "Про затвердження Порядку визначення обсягів потреби в закупівлі лікарських засобів закладами і установами охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів"

86. Наказ МОЗ України № 801 від 17.07.2017 року "Про затвердження Положення про застосування Національного переліку основних лікарських засобів під час організації процесу забезпечення населення лікарськими засобами в закладах і установах охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів"

87. Постанова КМУ № 1279 від 31 жовтня 2007 р. «Про затвердження Порядку відшкодування суб'єктом господарювання витрат, пов'язаних з проведенням експертизи (випробування) зразків продукції»

88. Постанова КМУ № 1280 від 31 жовтня 2007 р. «Про затвердження Порядку відбору зразків продукції для визначення її якісних показників та форми акта відбору зразків продукції»

89. Постанова КМУ N 902 від 14.09.2005 р. «Про затвердження Порядку здійснення державного контролю якості лікарських засобів, що ввозяться в Україну»

90. Наказ МОЗ України № 143 від 20.02.2013 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з імпорту лікарських засобів»

91. Наказ МОЗ України № 835 від 26.09.2013 «Про затвердження Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з імпорту лікарських засобів»

92. Наказ МОЗ України № 168 від 27.02.2013 «Про затвердження Порядку перевірки перед видачею ліцензії на провадження господарської діяльності з імпорту лікарських засобів»

93. Наказ МОЗ України № 421 від 23.08.2005 «Про затвердження Порядку проведення сертифікації підприємств, які здійснюють оптову реалізацію (дистрибуцію) лікарських засобів»

94. Наказ МОЗ України № 677 від 29.09.2014р. «Про затвердження Порядку контролю якості лікарських засобів під час оптової та роздрібною торгівлі»

95. Наказ МОЗ України N 584 від 16.12.2003 р. «Про затвердження Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально - профілактичних закладах»

96. Наказ МОЗ України N 809 від 22.11.2011 р. «Про затвердження Порядку встановлення заборони (тимчасової заборони) та поновлення обігу лікарських засобів на території України»

97. Наказ МОЗ України № 954 від 12.12.2014р. «Про внесення змін до Порядку встановлення заборони та поновлення обігу лікарських засобів на території України»

98. Наказ МОЗ України N 812 від 17.10.2012 р. «Про затвердження Правил виробництва (виготовлення) та контролю якості лікарських засобів в аптеках»

99. Наказ МОЗ України № 428 від 26 жовтня 2001р. «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення законодавства України щодо забезпечення якості лікарських засобів»

100. Наказ МОЗ України № 722 від 25 серпня 2010 р. «Про затвердження Порядку маркування лікарських засобів шрифтом Брайля»

101. Наказ МОЗ України № 875 від 11.10.2013 р. «Про затвердження Протоколів провізора (фармацевта)»

102. Наказ МОЗ України № 595 від 16.09.2011 р. "Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів" (порядком затверджено у тому числі "Порядок відпуску громадам вакцин та анатоксинів через аптечну мережу", "Порядок забезпечення належних умов зберігання, транспортування, приймання та обліку вакцин, анатоксинів та алергену туберкульозного в Україні").

103. Наказ МОЗ України № 495 від 27.09.2005 р. "Про затвердження мінімального обов'язкового асортименту лікарських засобів і виробів медичного призначення для фельдшерсько-акушерських пунктів"

104. Постанова КМУ № 333 від 13.05.2013 «Про затвердження Порядку придбання, перевезення, зберігання, відпуску, використання та знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів у закладах охорони здоров'я»

105. Наказ МОЗ України № 242 від 24.04.2015 "Про затвердження Правил утилізації та знищення лікарських засобів"

106. Наказ МОЗ України, Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України № 67/59 від 19 березня 1999 р «Про затвердження Правил проведення утилізації та знищення

неякісних лікарських засобів, до складу яких входять наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори»

107. Наказ МОЗ України № 677 від 29.09.2014р. «Про затвердження порядку контролю якості лікарських засобів під час оптової та роздрібної торгівлі»

108. Наказ МОЗ України № 809 від 22.11.2011р. «Про затвердження Порядку встановлення заборони (тимчасової заборони) та поновлення обігу лікарських засобів на території України»

109. Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» № 60/95-ВР від 15.02.1995

110. Постанова КМУ від 06.04.2016 р. № 282 «Деякі питання ліцензування господарської діяльності з культивування рослин, включених до таблиці I переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого Кабінетом Міністрів України, розроблення, виробництва, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, реалізації (відпуску), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених до зазначеного переліку»

111. Постанова КМУ № 589 від 03.06.2009р. «Про затвердження Порядку проведення діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та контролю за їх обігом в лікувально-профілактичних закладах та установах»

112. Постанова КМУ № 770 від 06.05.2000р. «Про затвердження Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів»

113. Постанова КМУ № 1203 від 10.10.2007 «Про затвердження гранично допустимої кількості наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, що містяться в препаратах»

114. Постанова КМУ № 4 від 05.01.2011 р «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 р. N 770 і від 10 жовтня 2007 № 1203»

115. Постанова КМУ № 712 від 26.12.2014 р «Про внесення змін до переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів»

116. Постанова КМУ № 518 від 04.06.2008р. «Деякі питання обігу наркотичних засобів і психотропних речовин»

117. Постанова КМУ № 333 від 13.05.2013 «Про затвердження Порядку придбання, перевезення, зберігання, відпуску, використання та знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів у закладах охорони здоров'я»

118. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.02. 1997 р. № 146 «Про затвердження Порядку видачі дозволів на право ввезення на територію України, вивезення з території України наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів»

119. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.12. 2002 р. № 1950 «Про затвердження переліку пунктів пропуску через митний кордон України, через які дозволяється переміщення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів»

120. Постанова Кабінету Міністрів України від 05.03. 2008 р. № 140 «Про затвердження переліку обладнання, яке використовується для виробництва, виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та підлягає контролю»

121. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.03. 2008 р. № 211 «Про затвердження Правил проведення операцій з обладнанням для виробництва, виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, яке підлягає контролю»

122. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05. 2012 р. № 436 «Про затвердження переліків товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України»

123. Наказ МОЗ України № 494 від 07.08.2015 "Про деякі питання придбання, перевезення, зберігання, відпуску, використання та знищення

наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів у закладах охорони здоров'я"

Основна

1. Організація фармацевтичного забезпечення населення: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, А.А. Котвіцька, Г.Л. Панфілова та інш.; За ред. А.С. Немченко. – Х.: Авіста – ВЛТ, 2007. – 488 с.

2. Сучасні аспекти фармацевтичного маркетингу: Навч. посібник для провізорів-інтернів/ І.М. Білай, Т.С. Райкова, І.В. Бушуєва та інші. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2016. – 245 с.

3. Громовик Б.П. Організація роботи аптек. - Вінниця: Нова книга, 2008.-240 с.

4. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: Навч. посіб./ Т.Д. Костенко, Є.О. Підгора, В.С. Рижиков та інш. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.

5. Заліська О.М. Фармакоекономіка /За ред. Б.Л.Парновського [Текст]: навч. посіб. [для вищ. навч. закл.] / О.М. Заліська. – Львів: ВФ «Афіша», 2007. –374 с.

6. Мнушко З.М. Менеджмент і маркетинг у фармації. Ч. I Менеджмент у фармації [Текст]: підруч. [для вищ. навч. закл.] / З.М.Мнушко, Н.М. Діхтярьова; за ред. З.М. Мнушко. – Харків: Основа; Вид во НФаУ, 2007. – 360 с.

Додаткова

1. Розподіл лікарських засобів за ціновими нішами в розрізі фармакотерапевтичних груп як складової формулярної системи/ [Зіменковський А.Б., Макух Х.І., Ривак Т.Б., Левицька О.Р.] //Фармацевтичний журнал.-2008.-№6.-С.13–18

2. Кількісна оцінка впливу факторів зовнішнього макросередовища на роботу аптечних підприємств: методичні рекомендації [Текст] / укл. Пестун І.В., Бондарева І.В., З.М.Мнушко; Національний Фармацевтичний

університет МОЗ України. -Харків: Український центр наукової медичної інформації та патентно ліцензійної роботи МОЗ України, 2009.- 23 с.

3. Методологія дослідження національної лікарської політики з використанням індикаторів ВООЗ: методичні рекомендації.[Текст] / укл. І.В.Пестун, В.М.Толочко; Національний Фармацевтичний університет МОЗ України. -Харків: Український центр наукової медичної інформації та патентно ліцензійної роботи МОЗ України, 2009.- 23 с .

4. Мнушко, З.Н. Менеджмент и маркетинг : учеб. для студентов вузов. Ч. II. Маркетинг в фармации [Текст]: учебн. [для висш. Учебн. зав.] / / З.Н. Мнушко, Н.М. Дихтярева.- 2-е изд.- Х.: Изд-во НФаУ : Золотые страницы, 2008.- 536 с.

5. Основы экономики и системы учета в фармации: Учеб.пособие для студентов ВУЗ/ Под. Ред. А.С. Немченко/ Пер. с укр. Языка. – Винница:Нова книга, 2008. – С.273-292.

6. Фармацевтична інформатика [Текст]: монографія/ [Б.Л.Парновський, М.В.Слабий, О.М.Заліська та ін.]. – Львів: Кварт, 2008. –446с.

7. Фармацевтична профілактика та її кадрове забезпечення [Текст]: монографія/ [Г.Ю.Яцкова, М.В.Слабий, Г.В.Крамаренко, Б.Л.Парновський]. – Львів: Кварт, 2007. –200 с.

8. Методологія дослідження національної лікарської політики з використанням індикаторів ВООЗ: методичні рекомендації.[Текст] / укл. І.В.Пестун, В.М.Толочко; Національний Фармацевтичний університет МОЗ України. -Харків: Український центр наукової медичної інформації та патентно ліцензійної роботи МОЗ України, 2009.- 23 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.apteka.ua/>
2. <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. <http://www.moz.gov.ua/>
5. <http://compendium.com.ua//>
6. <http://www.provisor.com.ua/>